

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА У УСТАНОВИ

На основу члана 57. став 1. тачка 1, а у вези са чланом 43. Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009 - даље: Закон) и члана 40 Статута, ОШ "Никола Вукићевић" из Сомбора бр.), школски одбор је на седници одржаној дана 04.04.2011. године, донео је

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА

У ОШ "НИКОЛА ВУКИЋЕВИЋ" СОМБОР

Опште одредбе

Члан 1

Овим правилима уређују се понашање и односи ученика, запослених и родитеља у установи.

Члан 2

У установи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности ученика, запослених и родитеља. Запослени имају обавезу да својим понашањем и радом доприносе развијању позитивне атмосфере у установи.

Члан 3

Лични подаци о ученику могу се користити само у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Приликом статистичких анализа и научноистраживачког рада, лични подаци користе се и објављују на начин којим се обезбеђује заштита идентитета учесника образовања и васпитања.

Забрањена је употреба података о личности ученика и запослених, ван намене за коју су прикупљени.

Забрана дискриминације, насиља и страначког организовања

Члан 4

У установи су забрањене активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају лица, односно групе лица по основу расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких или психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности, као и по другим основама утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Под дискриминацијом лица или групе лица сматра се свако непосредно или посредно, на отворен или прикривен начин искључивање или ограничавање права и слобода, неједнако поступање или пропуштање чињења, односно неоправдано прављење разлика повлађивањем или давањем првенства.

Члан 5

У установи је забрањено физичко, психичко и социјално насиље, злостављање и занемаривање ученика, физичко кажњавање и вређање личности, сексуална злоупотреба ученика или запослених.

Сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика или запосленог јесте насиље, односно злостављање.

Физичко насиље представља физичко кажњавање ученика од стране запослених и других одраслих особа; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог; насилно понашање запосленог према ученицима или другим запосленим, као и ученика према другим ученицима или запосленим.

Психичко насиље је понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика или запосленог.

Социјално насиље представља искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика социјалних активности установе.

Члан 6

Забрањен је сваки облик насиља и злостављања у установи, од стране ученика, његовог родитеља, односно старатеља или одраслог над наставником, васпитачем, стручним сарадником и другим запосленим.

У установи није дозвољено страначко организовање и деловање и коришћење школског простора у те сврхе.

Понашање ученика

Члан 7

Ученик је обавезан да поштује школска правила и одредбе о кућном реду којима се уређује: време доласка ученика у школу, трајање наставних часова и одмора, распоред звоњења, дужност редара и дежурног ученика, радно време секретаријата школе, време рада библиотеке, изглед ученика, одсуствовање ученика са часова, обавезе ученика које проистичу из задатака у вези са извршавањем прописа у области исхране ученика, заштите на раду, противпожарне заштите, обезбеђења имовине, пријема и кретања странаца и других лица у школи, као и остале одредбе које обезбеђују нормалне услове за рад и дисциплину у школи.

Члан 8

Ученик је дужан да поштује правила школског живота и рада, појединачне одлуке директора и школских органа, да се придржава прописа и да чува углед ученика и школе,

поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи, чува имовину школе, чистоћу и естетски изглед школских просторија, да се стара о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Улаз и излаз ученика и наставника из школе

Члан 9

Ради уласка у школу и изласка из школе одређује се посебни улаз/ споредни-мали, улаз односно излаз у старом делу зграде за ученике школе.
Запослени користе главни улаз у новом делу зграде.

Члан 10

Настава се организује у две смене , прва смена почиње од 8,00 часова , а друга од 14,00 часова. Смене се мењају недељно.
Ученици који похађају наставу пре подне долазе у школу(по правилу) у 7,45 часова а ученици који похађају поподневну наставу долазе (по правилу) у школу у 13,45 часова.
По уласку у Школу ученици одлазе у двориште, а у учионице улазе 10 минута пре почетка часа .

Главни и споредни улаз у Школу се закључавају се чим почне настава- први час у 8,00 односно 14,00 часова.

Члан 11

После првог звона ученици улазе у своје учионице, седају на своја места и припремају се за почетак часа.

Ученик је обавезан да наставника дочека у учионици са припремљеним књигама и потребним прибором за час , а не на ходнику.

Ако се час не одржава у учионици већ у физкултурној сали, школској радионици или кабинету, ученици долазе испред просторије у којој ће се одржати час и тамо чекају наставника.

Доласком предметног наставника ученици могу ући у просторију и припремити се за почетак часа.

Члан 12

Ако ученик закасни на час не сме се задржавати у ходницима, дворишту, санитарним просторијама и другим деловима школске зграде, већ одмах улази у учионицу или другу просторију у којој се изводи настава његовог одељења.

После јављања наставнику и давања обавештења о разлогу кашњења, по одобрењу наставника ученик одлази на своје место, при чему не сме узнемиравати остале ученике, већ ће се одмах укључити у праћење наставе, а уколико му је потребно објашњење у вези са наставом, обратиће се наставнику.

Дежурни ученици и наставници

Члан 13

Дежурни ученик - редар, долази у школу **5** минута пре осталих ученика. Одељењски старешина у свом одељењу одређује по два редара са списка ученика. Дужност редара ученик обавља недељу дана.

Редар је дужан да:

- прегледа учионицу по доласку у школу проверава да ли у учионици недостаје столица, или сто у ком случају обавештава дежурног наставника или помоћно особље. На захтев дежурног наставника, домар је обавезан да обезбеди недостајући инвентар у учионици.

- пријави одмах штету коју установи приликом доласка у учионицу, као и штету која се учини за време наставе, одмора или по завршеној настави, пре одласка кући- једном од дежурних наставника

-обрише таблу пре наставе и на сваком одмору, уколико у учионици недостаје сунђер за таблу или је исти похабан, обраћа се стручној служби .

-за време великог одмора остаје у учионици проветрава учионицу (важи за ученике од 4 до 8 разреда), и обавља остале послове неопходне за почетак наредног часа,

- по налогу предметног наставника доноси наставна средства, учила и прибор и сл.

- пријављује одсутне ученике ради евидентирања,

- прикупља заборављене ствари ученика, које предаје дежурном особљу школе (важи за ученике од 4 до 8 разреда),

- води рачуна о чистоћи и реду у учионици,

-по налогу одељењског старешине или предметног наставника носи материјал стручној служби или секретару на копирање, штампање и слично, обавља и друге послове у вези са несметаним извођењем наставе.

Члан 14

Дежурни наставник долази у школу **30** минута пре почетка првог часа, а остали наставници 15 минута пре почетка свог часа.

Члан 15

Ако наставник закасни и не дође на час **5** минута од почетка часа, дежурни ученик - редар обавештава директора или стручну службу о томе, а ако њих нема - секретара или неког од наставника.

Недолазак на час у време кад час по распореду почиње, односно кашњење на час повлачи дисциплинску одговорност за лакше повреде обавеза .

До доласка наставника или његовог заменика, ученици остају у учионици и припремају се за час.

Ако наставник не дође, а замена се не може обезбедити, ученици остају у учионици и припремају се за наредни час. Дежурни ученици - редари воде рачуна о дисциплини, док наставник не дође.

До краја часа ученици не смеју напуштати своју учионицу.

Својевољно напуштање учионице није дозвољено и подлеже изрицању одговарајуће педагошке мере.

Почетак и завршетак наставе

Члан 16

Почетак и завршетак часа, као и време улажења у школску зграду и учионице објављује се звоњењем, према утврђеном распореду који мора бити истакнут на сваком спрату школе. Час траје 45 минута.

Између часова одмори трају 5 минута, с тим што велики одмор траје 20 минута. Велики одмор је између другог и трећег часа .

За време великог одмора ученици излазе из учионице у ходник или двориште, зависно од временских прилика.

За време одмора ученици су дужни да одржавају дисциплину, да чувају школску имовину и да воде рачуна о свом угледу и угледу школе.

Члан 17

По завршетку наставе ученици напуштају школску зграду и двориште.

Изузетно, ученици могу остати у згради, ако је то предвиђено планом рада школе.

Приликом одласка из школе ученици односе све своје ствари.

Одсуствовање ученика са наставе

Члан 18

Ученик може да одсуствује са појединог часа само у случају болести или захтева родитеља а уз одобрење одељенског старешине, педагога или психолога или директора школе.

Одсуствовање са наставе до пет дана правда родитељ, а преко пет дана оправдава родитељ - лекарским уверењем.

Правила понашања у вези са часовима физичког

Члан 19.

Фискултурна сала и свлачионица посебно су у Програму за заштиту деце и ученика ..... наглашена као угрожена места па сходно томе на тим местима посвећује се и посебна пажња и важе посебна правила, како за наставнике тако и за ученике.

Члан 20.

Наставник је обавезан да створи такве услове на часу на којима ће ученици бити безбедни , како од повређивања тако и од насиља од стране других ученика .

У том смислу задатак наставника је да ученицима понуди садржај за сваки тренутак који ученик проведе начасу, како не би од досаде кршио правила понашања као и да има увид у дешавања у свим деловима сале или дворишта начасу.

Наставник мора да оствари сарадњу по овом питању са предметним наставницима грађанског васпитања, српског језика, ликовне културе као и са свим одељенским старешинама и школским педагогом и психологом.

Наставник физичког васпитања мора да пријави одељенском старешини, педагогу или психологу као и родитељима, сваку телесну повреду која се деси на часу, али и телесне повреде, модрице исл. које уочи на ученику. Наставник исто поступа и услучају да ученик сам пријави да због неке телесне повреде каје се десила ван школе , не може да вежба, све у циљу заштите ученика од насиља , евентуалног злостављања или занемаривања.

Члан 21.

Наставник је обавезан да на почетку сваке школске године , први час физичког, изабраног спорта , слободних активности и час корективно педагошког рада са ученицима посвети безбедности начасу , о чему ће разговарати са ученицима и предочити им између осталог следећа правила понашања :

-улазак у салу и одлазак са часа и у свлачионицу је организован

-на справе се не иде без одобрења наставника

-ученици справе у сали и на дворишту користе само у служби вежбања, под контролом наставника (забрањено је „ висити „ на обручима кошева, на головима у дворишту, на разбоју, шипкама, карикама , забаве ради)

-ученици не смеју шутирати лопте ногом у физкултурној сали (без одобрења наставника)

-не стојати на радијаторима

Члан 22.

Ученик за час физичког мора имати: договорену, уредну опрему за рад- црвени шорц и мајицу (у зимском периоду дукс , односно тренерку) и чисте патике које користе за салу.

На часу физичког ученици не смеју носити накит на себи , а дуга коса мора бити завезана .

Ученик не сме доћи на час са жвакаћом гумом, храном, мобилним телефоном.

Ученик оставља у свлачионици свој накит, новац и остале вредности, а наставник је дужан да обезбеди закључану свлачионицу на сваком часу. Наочаре ученик оставља у припремној просторији наставника.

Евентуални нестанак ствари ученик је дужан да пријави одмах наставнику, пре него што изађе из свлачионице.

Права, обавезе и одговорност ученика

Права ученика

Члан 23

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, законом и посебним законима, а школа и сви запослени дужни су да обезбеде њихово остваривање, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева утврђених законом;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за његово школовање;
- 6) информације о његовим правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа школе, у складу са законом и посебним законом;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) подношење приговора и жалбе на оцену и на остваривање других права по основу образовања;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико његова права из тач. 1) до 9) овог члана нису остварена;
- 11) остваривање свих права ученика, права на заштиту, на правично поступање школе према ученику и када повреди обавезу утврђену Законом;

б) Обавезе ученика

Члан 24

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
  - 2) поштује школска правила, одлука директора, наставника и органа школе;
  - 3) ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом, прати прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно старатеље;
  - 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
-

- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) благовремено правда изостанке;
- 7) у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика;
- 8) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике;
- 9) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија.
- 10) стара се о личној уредности и пристојном изгледу
- 11) обавезно доноси уџбенике , прибор , опрему и друга средства неопходна за рад на часовима.
- 12) да се не понаша недолучно према наставницима и другим радницима школе., ученицима и родитељима ученика како у школи тако и ван школе.

У школи је забрањено:

-уношење средстава која могу да угрозе живот, нанесу озледу ученицима и запосленима односно који могу нанети штету школској или личној имовини.

Уношење средстава која могу угрозити здравље ученика (алкохол, дрога, психоактивне супстанце)

Доносити веће суме новца и вредне предмете у школу, у циљу превенције крађе.

Решавање сукоба употребом разних средстава и физичке силе

Коришћење мобилног телефона вокмена и других средстава комуникације и ласерске технике којима ремети рад на часу и угрожава друге

Задржавање на ходницима за време наставе.

Одговорност ученика

Ученик треба да поштује правила понашања, а уколико их повреди школа појачава васпитни рад са учеником у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, уз обавезно учешће родитеља, односно старатеља ученика.

Ученик који прекрши правила понашања школе може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену Правилником о васпитно дисциплинској одговорности ученика(даље Правилник) за тежу повреду обавезе, ако је та обавеза у време извршења била прописана Законом или посебним законом (Закон о основној школи ("Сл. гласник РС", бр. 50/92, 53/93, 67/93, 48/94, 66/94 - одлука УСРС, 22/2002, 62/2003 - др. закон, 64/2003 - испр. др. закона, 101/2005 - др. закон и 72/2009 - др. закон) и и за повреду забране, у складу са Законом.

За све, па и луксузне предмете као и новац који ученици унесу у зграду, школа не преузима одговорност односно не одговара за изгубљене ствари.

Односи међу ученицима

Члан 25

Односи међу ученицима заснивају се на међусобној сарадњи и помоћи, другарству, пријатељству, уважавању и поштовању личности и пристојном опхођењу.

Међусобне неспоразуме и сукобе ученици решавају у оквиру одељенске заједнице, уз посредовање одељењског старешине, психолога, односно педагога или дежурног наставника.

Ученик је дужан да поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи и пристојно се понаша према њима.

Ученик мора да се придржава правила ради лепшег и сигурнијег живота у школи

-неспоразуме решавају разговором користећи уљудне и пристојне речи

-да игром и шалом не повређују једни друге,

-да се једни другима не обраћају надимцима који вређају,

-да се друже са свима и поштују то што се међусобно разликују,

-да су пажљиви и толерантни (пријатни, стрпљиви, одговорни према другима-вршњацима и млађим

-да не доносе у школу предмете..... који угрожавају друге, на тај начин брину о другима и себи.

Члан 26

Међусобне неспоразуме и сукобе ученика и наставника решава директор школе у сарадњи са школским психологом, односно педагогом.

Ученик који се понаша непримерено, грубо, агресивно и некултурно према другим ученицима, запосленима и трећим лицима, дисциплински одговара за своје понашање, у складу са одредбама Закона, Статута школе и Правилника о дисциплинској одговорности..

Старији и физички јачи ученици треба да се односе према млађим, слабијим, болешљивим и ученицима - деци без родитељског старања на начин да им помогну да ублаже њихово такво стање.

Лични изглед ученика

Члан 27

Ученици су дужни да у школу долазе уредни, у пристојној одећи, са пристојним фризурама.

Ученици су обавезни да долазе на наставу :

-уредни(да воде рачуна о личној хигијени);
у пристојној одећи, у складу са својим узрастом (непристојне су мајице на бретеле и које су кратке да откривају струк, непристојне су мини сукње , непристојне су ципеле и сандале на штикле као и јапанке).

Ученици морају бити:

-пристојног личног изгледа: без шминке, без дугих и лакираних ноктију, без скупоценог накита.

-пристојног понашања, уз уважавање личности свих запослених у школи (директора, наставника, стручних сарадника, административно финансијске службе, теткица и домара) као и других ученика.

Учешће ученика у подели obroka

Члан 28

Ужина се издаје ученицима у трпезарији, односно другој погодној просторији- учионицу.

Ужина се ученицима издаје за време великог одмора.

Члан 29

Строго је забрањен улаз у кухињу свим лицима која нису запослена на припреми и издавању obroka . Запослени у кухињи, по систематизацији сервирка ,обавезно мора да носи радну одећу.

Радна одећа се састоји од радног мантила и капе или мараме .

Права и обавезе ученика у вези са заштитом на раду

Члан 30

Ученик, у вези са заштитом на раду, има права и обавезе:

- да се пре почетка рада у хемијској лабораторији и другим местима где може доћи до повреде, упозна са одредбама правилника о заштити на раду ученика и запослених и мерама заштите на раду,

- да пријави свој здравствени недостатак или болест која се не може установити обичним прегледом, а може имати утицаја на његову безбедност или безбедност других,

- да одмах обавести дежурног наставника односно предметног наставника уколико се случај деси начасу, о кваровима које је проузроковао или их је приметно, а који би могли да угрозе безбедност ученика и запослених,

Учешће ученика и запослених у противпожарној заштити

Члан 30

Ради очувања живота ученика и запослених и очувања имовине школе, запослени се оспособљавају за руковање уређајима, опремом и другим средствима намењеним гашењу пожара и спасавању људи и имовине.
